

Irena SMOLOVÁ

VYBRANÉ ASPEKTY TĚŽBY NEROSTNÝCH SUROVIN V ČESKÉ REPUBLICE V LETECH 1990–2006, VLIVY EKONOMICKÉ TRANSFORMACE A ENVIRONMENTÁLNÍ DŮSLEDKY

Proces transformace české ekonomiky s sebou přinesl i výrazné změny v oblasti těžby nerostných surovin. Změna nastala, jak co do objemů těžebných nerostných surovin, tak v oblasti zaměstnanosti v těžebním průmyslu. To se odrazilo i ve změně rozlohy i struktury dobývacích prostorů. Příspěvek se zabývá hodnocením změn vývoje těžby nerostných surovin v období let 1990 až 2006 a mezi vybrané hodnocené aspekty patří změny prostorového rozložení lokalit těžby, ekonomický efekt těžby pro obce, proces globalizace v těžebním průmyslu, specifika těžby ve zvláště chráněných územích a možné další využití opuštěných dobývacích prostorů.

Hana DOLEŽALOVÁ, Karel HOLUB, Zdeněk KALÁB

HLUBINNÉ DOBÝVÁNÍ UHLÍ NA KARVINSKU A JEHO DOPAD NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ČESKÁ REPUBLIKA)

Hlubinné dobývání v ostravsko-karvinském uhelném revíru má dlouhodobě negativní dopad na životní prostředí celé oblasti. Seismický monitoring na uhelných dolech, který sleduje seismický režim indukovaných otřesů, zahrnuje: sledování časoprostorové rozložení ohnisek otřesů, uvolňování seismické energie, zobrazované Benioffovými grafy, a zákonitosti energeticko-četnostního rozdělení těchto jevů. Kromě toho jsou detailně studovány projevy otřesů na povrchu a jejich vliv na stavby, budovy a na obyvatelstvo. Všechny tyto účinky jsou označovány jako seismické zatížení a jejich zobrazení představují tzv. "mapy střetu zájmů", na základě kterých lze ocenit ohrožení vybraných staveb a budov. Sedání a jiné deformace povrchu jsou dalším negativním dopadem na krajinu na poddolovaném území. Na základě geodetických měření je zjišťován průběh reliéfu povrchu a jeho změny v čase.

Jan HRADECKÝ, Tomáš PÁNEK, Jiří ŠVARC

GEOEKOLOGICKÁ ODEZVA SVAHOVÝCH DEFORMACÍ VE STANOVIŠTÍCH POMĚRECH – PŘÍPADOVÉ STUDIE Z ČESKÉ ČÁSTI ZÁPADNÍCH KARPAT (ČESKÁ REPUBLIKA)

Svahové deformace představují jeden z dominantních morfogenetických činitelů české části Západních Karpat a významným způsobem se podílejí na modifikaci krajinotvorných procesů. Sesuvnou diferenciací původně přímých nenarušených svahů dochází ke vzniku naprosto nových a v mnoha případech unikátních stanovišť. V prostoru blokových svahových deformací Míša a Černá hora se studie zaměřuje na projevy sesouvání v půdní variabilitě. Vývoj specifických stanovišť v rámci extenzní zóny hluboce založené svahové deformace Čertův Mlýn byl doprovázen vznikem příkopu, který byl posléze vyplněn organogenními sedimenty. Relativně nízká koncentrace rašeliništních biotopů v české části Západních Karpat je často vázána na sesuvy, tak je tomu i v případě rašeliniště na jižních svazích Groníčku. Vysoká dynamika změn vlastností geotopů je vázána na místa s výskytem velmi rychlých typů deformací (příkladová studie blokovo-bahenních proudů v masivu Smrku a skalní laviny v prostoru Ropice).

Jakub LANGHAMMER

IDENTIFIKACE KRITICKÝCH PRVKŮ ŘIČNÍ SÍTĚ Z POHLEDU POTŘEB INTEGROVANÉ PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY NA PŘÍKLADU POVODÍ HORNÍ OPAVY (ČESKÁ REPUBLIKA)

Příspěvek představuje novou metodiku mapování upravenosti říční sítě a údolní nivy pro účely analýzy povodňového rizika a její aplikaci na povodí horní Opavy. Metodika mapování antropogenní upravenosti toků, údolní nivy a následků povodní HEM-F představuje nástroj pro identifikaci antropogenních úprav toků a údolní nivy, které negativně ovlivňují průběh a následky povodní a retenční a transformační potenciál povodí. Metodika je definovaná s ohledem na možnosti využití dat standardního hydromorfologického monitoringu a kompatibilitu s požadavky Rámcové směrnice o vodní politice ES. Výsledky ukazují, že geomorfologické poměry i antropogenní tlaky na využití krajiny poskytují v povodí Opavy relativně omezené možnosti pro využití přírodního potenciálu krajiny a údolní nivy k transformaci odtoku při povodni a zvýšení retence v krajině.

ZPRÁVY

Evžen QUITT: PŘÍSPĚVEK K METODOLOGII KLIMATICKÉ RAJONIZACE ČESKÉ REPUBLIKY

Vydáním nového Atlasu podnebí Česka v roce 2007 vycházejícího z klimatických charakteristik pozorovacího období 1961 - 2000 se naskytla možnost využít těchto finálních map k vymezení

klimatických regionů podobně jak tomu bylo u prvního atlasu podnebí Československa vydaného v roce 1958 a shrnujícího výsledky pozorování za léta 1901 až 1950. Umožnilo to alespoň částečné srovnání výsledků dřívějších klimatických regionalizací s nově vymezenými klimatickými oblastmi.

Radan KVĚT: HISTORICKÉ STEZKY V GEOGRAFICKÝCH A ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMECH